

КИРИЛЕНКО Володимир Анатолійович
д-р військових наук, проф.,
голов. наук. співробітник наук.-дослід. відділу
Нац. акад. Державної прикордонної служби України
ім. Богдана Хмельницького
ORCID: 0000-0002-4950-0378

МЕЙКО Олександр Васильович
канд. військових наук, нач. Кінологічного навч. центру
Державної прикордонної служби України
ORCID: 0000-0002-8774-7806

ФОРМУВАННЯ СТРУКТУРИ СИСТЕМИ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСІВ ОХОРОНИ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ

Розглядається актуальна проблема забезпечення діяльності прикордонного підрозділу. Формулюються та обґрунтовуються рекомендації щодо формування структури системи інформаційно-аналітичного забезпечення процесів охорони державного кордону. Надається інформація щодо змісту, сутності та значення організаційно-штатної структури прикордонного підрозділу. Визначаються її основні характеристики. Аналізується зміст основних нормативно-правових аспектів формування організаційно-штатної структури прикордонного підрозділу. Визначаються перспективи подальших наукових досліджень у контексті цієї проблематики: оновлення механізмів формування організаційно-штатної структури прикордонного підрозділу, впровадження зарубіжного досвіду функціонування прикордонного відомства (поліції, служби) у розвинених країнах світу.

Ключові слова: охорона державного кордону, прикордонний підрозділ, прикордонна служба.

Постановка проблеми. На кожному з ієрархічних рівнів вирішується свій комплекс завдань охорони державного кордону. На рівні адміністрації Державної прикордонної служби України (ДПСУ) вирішуються стратегічні завдання організації та контролю роботи прикордонної служби держави загалом, завдання взаємодії з іншими органами влади всередині держави та за її межами, завдання участі в законодавчому забезпеченні охорони кордону. Особливістю вирішення завдань на цьому рівні є велика кількість параметрів, показників та умов, які змінюються в часі й повинні бути враховані під час оцінювання ризиків та загроз, динаміку розвитку яких потрібно кількісно оцінювати з метою своєчасного прийняття комплексних рішень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Якість прогнозування перспектив реформування прикордонної служби та аналізу її нормативно-правового фундаменту залежить від глибини теоретичного аналізу напрацювань, створених за цією проблематикою. Нині існує чимало наукових праць щодо нормативно-правової бази функціонування прикордонної служби. Так, історичний розвиток та становлення прикордонної служби вивчав М. Кабачинський [1]; процеси євроінтеграції прикордонної служби – О. Мельников [2]. Значний внесок у вивчення цього питання зробили також М. Плахотний [3], В. Процик [10], Т. Цимбалістий [11].

Метою статті є визначення та обґрунтування змісту рекомендацій щодо формування структури системи інформаційно-аналітичного забезпечення процесів охорони державного кордону.

Викладення основного матеріалу. На оперативному рівні регіонального управління вирішуються завдання організації і контролю роботи підлеглих органів

© Кириленко В. А., Мейко О. В., 2020

охорони кордону з урахуванням очікуваних умов їх діяльності. Ці умови повинні оцінюватися й прогнозуватися з точки зору можливості й ефективності охорони кордону на кожній його ділянці. Суттєвою особливістю таких оцінок і прогнозів є непередбачуваність часу та місця конкретних порушень.

На оперативно-тактичному рівні виконується комплекс завдань безпосередньої реалізації охорони кордону з використанням усіх форм оперативно-службової діяльності (ОСД) щодо географічних умов місцевості, складу населення, транспортної мережі, економічних, соціально-політичних та інших умов конкретних ділянок кордону, а також з урахуванням типових та інших видів порушень режиму державного кордону. Суттєвою особливістю порушень є різноманіття їх видів, прагнення «противника» виконати порушення раптово, приховано, із залученням місцевого населення, часто з використанням спеціальної тактики дій і всього арсеналу сучасних технічних засобів. Жорсткий ліміт часу для вирішення завдань на цьому рівні визначає необхідність застосування методик відбору інформації та вирішення завдань ідентифікації можливих подій порушень різних видів для їх подальшого відпрацювання в умовах неповної, неточної та не завжди достовірної інформації.

Кожний рівень відрізняється складом необхідної і наявної актуальної інформації, часом її старіння та часом, відведеним на виконання завдань охорони кордону.

Обсяги необхідної інформації, зміст і розташування її відомих та можливих джерел, необхідні швидкості її передачі й обробки виходять за межі можливостей людини щодо управління даними процесами та потребують використання засобів автоматизації інформаційно-аналітичного забезпечення процесів охорони державного кордону.

На сьогодні у ДПСУ функціонує така вертикаль інформаційно-аналітичних підрозділів:

- в адміністрації ДПСУ в Департаменті охорони державного кордону, який відповідає стратегічному рівню управління (СРУ) – управління аналізу, оцінки ризиків і статистики;
- регіональному органі управління, що відповідає оперативному рівню управління (ОРУ) – інформаційно-аналітичний відділ;
- органі охорони державного кордону (ООДК), що відповідає оперативно-тактичному рівню управління (ОТРУ) – інформаційно-аналітичний відділ;
- відділі прикордонної служби (ВПС), що відповідає тактичному рівню управління (ТРУ) – група оцінки ризиків і планування (старший офіцер з оцінки ризиків), у випадку їх відсутності – заступник начальника відділу з оперативно-службової діяльності та позаштатні аналітики, які визначаються наказом начальника ООДК України.

Відповідно до наказу Південного регіонального управління ДПСУ від 16 липня 2007 р. № 290. «Про затвердження інформативної моделі, алгоритму та календарного плану аналізу ризиків на 2007 рік» та проєкту інструкції з аналізу ризиків у Державній прикордонній службі України від 15 вересня 2009 р. у відділі аналізу ризиків введено сектори: профілювання ризиків та аналіз ризиків [5; 7]. У роботі зазначених секторів використовується така термінологія:

– *профілювання ризиків* – спосіб застосування посадовими особами ДПСУ на практичному рівні оцінки ризиків у реальному (поточному) часі, який полягає у вибірковому проведенні додаткових заходів контролю на підставі формальних ознак для попередження або припинення правопорушень і злочинів у сфері безпеки державного кордону України (ДКУ);

– *профіль ризику* – сукупність відомостей про сфери ризику (опис правопорушення), індикатори ризику (характерних ознак), а також вказівки щодо застосування необхідних заходів контролю або дій з метою попередження чи

мінімізації ризику. Залежно від рівня спільності профіль ризику поділяється на види: загальноукраїнський, регіональний і місцевий;

– *стратегічний аналіз ризиків* – поєднання результатів аналізу ризиків на центральному рівні з результатами аналізу ризиків на територіальному й оперативно-тактичних рівнях щодо поточних і майбутніх тенденцій та змін обстановки на ДКУ: ступенів криміналізації протиправної діяльності, стану протидії транскордонній злочинності, можливостей здійснення репресивних, превентивних правоохоронних і контролюючих заходів. Застосовується для прийняття рішень загальнодержавного значення, формулювання довгострокових цілей та пріоритетів прикордонного відомства, пропозицій і шляхів, які ведуть до зміни підходів до управління кордоном та законодавства в прикордонній сфері діяльності;

– *оперативний аналіз ризиків* – використання аналітичної методології для аналізу ефективності роботи, перегляду системи управління кордоном, що застосовується, оцінювання рівня латентності протиправної діяльності на кордоні (правопорушення, які не виявляються, неврахована статистика) для виявлення не врегульованих елементів системи охорони кордону та інших чинників, які можуть виникнути і негативно вплинути на забезпечення безпеки державного кордону, для оцінювання прихованих правопорушень. Застосовується для отримання повної інформації про правопорушення на ДКУ та для оптимізації ступеня їх попередження;

– *тактичний аналіз ризиків* – надання або використання інформації з метою визначення найбільш імовірних правопорушень, які можуть мати місце на ділянці відповідальності підрозділу ООДК України і повинні бути попереджені за допомогою контрольних заходів.

Отже, на основі існуючої вертикалі інформаційно-аналітичних підрозділів (ІАП) ДПСУ, завдань, покладених на відповідні підрозділи інформаційно-аналітичної системи (ІАС), основних та часткових завдань, покладених на конкретний рівень управління ДПСУ, принципів інформативних моделей управління ризиками у сфері охорони ДКУ, підсумків проведеного наукового дослідження виникає можливість формування якісно нових інформаційних моделей управління ризиками у сфері охорони ДКУ і вертикалі ІАП для виконання завдань, покладених на ДПСУ, які не вимагають додаткових матеріальних витрат [4 – 9].

На стратегічному рівні управління доцільно реорганізувати існуючі сектори аналізу ризиків та профілювання ризиків у сектор профілювання й аналізу ризиків. У результаті реорганізації виникає можливість виключити можливі втрати якості інформації при її обміні між існуючими секторами, забезпечити профілювання персоналу секторів за конкретними напрямками проведення аналітичних досліджень, підвищити якість кінцевого продукту аналітичної роботи.

Для більш якісного виконання покладених на ІАП цього рівня завдань доцільно використовувати розроблені інструментальні засоби обробки інформації, виявлення й аналізу ризиків і загроз, а також методики виконання прогнозу розвитку обстановки в прикордонній сфері національної безпеки України (НБУ) та методичний апарат вирішення завдань щодо формування організаційно-штатних структур (ОШС) прикордонних підрозділів.

До складу відділу аналізу ризиків доцільно включити сектор стратегічного аналізу ризиків у прикордонній сфері НБУ і покласти на нього додатково, крім існуючої інтерпретації, завдання стратегічного аналізу ризиків, завдання щодо виконання аналітичних досліджень безпосереднього розвитку обстановки на державному кордоні в прикордонній сфері НБУ. Такі дослідження необхідні для прийняття довгострокових та перспективних рішень на стратегічному рівні управління. До складу сектору достатньо включити двох – трьох аналітиків з відділу аналізу ризиків, які мають відповідну спеціалізацію в галузі, що розглядається.

На оперативному рівні управління доцільно розширити завдання, що покладаються на існуючий сектор аналізу ризиків, а саме: реорганізувати його в сектор профілювання, оцінки й аналізу ризиків, планування оперативно-службової діяльності та формування організаційно-штатної структур і забезпечити за рахунок програмного забезпечення використання розроблених моделей та методик:

- профілювання, оцінювання й аналіз ризиків, які можуть бути виявлені на цьому рівні управління;
- формування пропозицій для виконання планування ОСД і прийняття рішень щодо формування ОШС для охорони державного кордону штабом регіонального управління (РУ).

Такі зміни надають можливість, крім визначення рівня латентності протиправної діяльності на кордоні, формувати пропозиції щодо своєчасного упередження небажаних подій (правопорушень, які не виявляються) за рахунок формування баз даних відсутньої необхідної інформації та виявлення джерел такої інформації. Крім того, запропоновані зміни надають можливість ІАП на оперативному рівні управління своєчасно виявляти можливі ризики на конкретному регіональному напрямі охорони державного кордону в прикордонній сфері НБУ і формувати пропозиції стосовно формування відповідних ОШС для організацій своєчасних протидій для усунення (нейтралізації) можливих негативних наслідків для охорони державного кордону.

На оперативно-тактичному рівні управління доцільно реорганізувати існуючий сектор аналізу ризиків у сектор аналізу ризиків та оперативного моніторингу. Метою цієї зміни є:

- виконання своєчасного моніторингу та виявлення можливих змін в обстановці на ділянці відповідальності прикордонного загону;
- виключення можливої втрати якості інформації (її старіння) під час опрацювання вихідних даних;
- формування баз даних відсутньої інформації і виявлення джерел такої інформації;
- забезпечення необхідної оперативності прийняття рішень щодо формування відповідних ОШС для проведення оперативних заходів і контрольних дій з виявлення результатів проведення ОСД.

Під час виконання покладених на цей ІАП завдань доцільно використовувати інструментальні засоби.

На тактичному рівні управління доцільно розширити можливості існуючого ІАП «Група з оцінки ризиків і планування» та реформувати існуючий підрозділ у підрозділи «Відділення збору й обробки даних обстановки» і «Відділення з профілювання й оцінки ризиків, формування ОШС та планування ОСД» щодо обробки і профілювання інформації, властивої для тактичного рівня управління. Такі зміни визначаються необхідністю:

- виконання профілювання професійних можливостей аналітиків відповідно до завдань підрозділу, що вирішуються;
- забезпечення обмеження доступу і захисту службової інформації від втрати або викривлення;
- своєчасного відбору необхідних компонентів інформаційних векторів наявної інформації;
- попереднього профілювання ризиків;
- своєчасного виявлення можливих загроз у прикордонній сфері НБУ, властивих тактичному рівню управління;
- забезпечення аналітичного супроводження формування ОШС та планування ОСД за напрямками діяльності відділів прикордонної служби з метою забезпечення заданого рівня ефективності заходів, що проводяться.

Для збереження інформації про результати аналізу ризиків на всіх організаційних рівнях ІАС створено інформаційно-аналітичні бази даних. Існуючу структуру баз даних підрозділів аналізу ризиків [9] необхідно доповнити базою даних з інформацією, яка тимчасово відсутня або підлягає швидкому старінню, з даними про можливі джерела її отримання з метою своєчасного їх (джерел) виявлення і виконання завдань, покладених на ІАП. Структурно бази даних розподілені на реєстри інформації:

- документальних матеріалів;
- аналітико-синтетичних інформаційних матеріалів;
- тематичних добірок;
- профілів ризиків [5; 7 – 9].

У кожному реєстрі інформації, відповідно до визначеного переліку, формується інформація про оцінку загроз і ризиків. Для внесення інформації в бази даних у кожному підрозділі призначається локальний адміністратор. Циркуляція інформації та рапортів аналізу ризиків здійснюється:

- в окремій мережі передачі інформації в ланці: адміністрація – регіональні управління – органи охорони державного кордону – підрозділи охорони державного кордону;
- окремій ізольованій мережі обігу інформації, заведеної на сервері аналітичних баз даних.

Мережі передачі інформації та продуктів аналізу повинні забезпечувати:

- безперешкодну циркуляцію інформації між аналітичними підрозділами ДПСУ;
- вільний обіг інформації між аналітичним підрозділом та іншими структурними підрозділами в межах органу управління;
- широкий доступ до ресурсів мережі «Інтернет» і до локальних мереж ДПСУ з усіх автоматизованих робочих місць аналітиків від адміністрації ДПСУ до відділів прикордонної служби включно відповідно до існуючих прав доступу до службової, оперативної та іншої інформації;
- санкціонований доступ ІАП охорони державного кордону до інформаційних ресурсів мережі.

З метою забезпечення системності збору і циркуляції інформації для аналізу ризиків між інформаційно-аналітичним підрозділом та іншими структурними підрозділами в кожному органі управління доцільно затвердити інформаційну модель, яка повинна визначати:

- джерела інформації, види, формат і терміни її отримання;
- етапи проходження, узагальнення, рівні та способи обробки (аналізу) інформації;
- бази даних (у тому числі аналітичні);
- основних замовників, користувачів, розпорядників, власників інформації, баз даних (банків даних) тощо;
- порядок проходження і передачі інформації на всіх рівнях.

Оскільки питання, пов'язані з аналітичною оцінкою параметрів загрози та вибором значень параметрів системи протидії протиправній діяльності на державному кордоні, виходять за межі компетенції одного органу управління (регіонального управління, прикордонного загону, відділу прикордонної служби), то виникає необхідність вирішення питань організаційного характеру. Для активної координації діяльності спеціалістів-аналітиків, які працюють у різних підрозділах, але беруть участь у вирішенні одного завдання, рекомендується створювати за допомогою системи «Гарт» тимчасові (за необхідності постійні) інтерактивні аналітичні групи як по вертикалі, так і по відповідних горизонталях рівнів системи управління ДПСУ.

З урахуванням ОШС органів управління ДПСУ (стратегічного, оперативного,

оперативно-тактичного та тактичного рівнів управління), а також розроблених теоретичних і методичних основ інформаційно-аналітичного забезпечення процесів охорони державного кордону рекомендовано типовий склад аналітичних груп підрозділів органів охорони ДКУ (рис. 1 – 3).

Ураховуючи перелік основних і часткових завдань, покладених на адміністрацію ДПСУ, доцільно сформувати дві робочі групи (рис. 1). На першу робочу групу – «Управління аналізу, оцінки ризиків і статистики» Департаменту охорони державного кордону доцільно покласти завдання з оцінки параметрів загроз НБУ в прикордонній сфері і системи протидії протиправній діяльності:

- при організації охорони державного кордону (ОДК) на визначений період;
- при плануванні участі в прикордонних операціях, які проводяться за рішенням старшого начальника;
- у випадку отримання інформації про підвищення рівня загрози НБУ в прикордонній сфері з метою виявлення ознак невідповідності параметрів системи протидії протиправної діяльності на ділянці відповідальності органу охорони ДКУ і проведення стратегічного прогнозування обстановки на ДКУ.

На другу групу доцільно покласти завдання щодо забезпечення необхідною для виконання групою «Управління аналізу, оцінки ризиків і статистики» завдань інформацією за відповідними напрямками діяльності.

На оперативному рівні управління ДПСУ (рис. 2) на першу групу рекомендується покласти завдання щодо оцінювання параметрів загроз НБУ в прикордонній сфері і системи протидії протиправної діяльності:

- при організації ОДК на визначений період;
- при плануванні участі в прикордонних операціях, які проводяться за рішенням старшого начальника;
- у разі отримання інформації про підвищення рівня загрози НБУ у прикордонній сфері і виявленні ознак невідповідності параметрів системи протидії протиправної діяльності на ділянці відповідальності органу охорони ДКУ.

На другу групу доцільно покласти завдання щодо забезпечення необхідною для виконання завдань першою групою інформацією за відповідними напрямками діяльності.

На оперативному-тактичному рівні управління ДПСУ (рис. 3), ураховуючи покладені часткові і загальні завдання, на першу групу рекомендується покласти завдання щодо оцінювання параметрів загроз НБУ в прикордонній сфері і системи протидії протиправній діяльності:

- при організації ОДК на визначений період;
- при плануванні участі в прикордонних операціях, які проводяться за рішенням старшого начальника;
- у разі отримання інформації про підвищення рівня загрози НБУ в прикордонній сфері і виявленні ознак невідповідності параметрів системи протидії протиправної діяльності на ділянці відповідальності органу охорони ДКУ.

У результаті стає можливим своєчасно виявляти можливі зміни в обстановці на ділянці відповідальності прикордонного загону, формувати необхідні ОШС для проведення контрольних дій щодо виявлення результатів здійснення ОСД, надавати необхідну інформацію в сектор аналізу ризиків. На другу групу доцільно покласти завдання щодо забезпечення необхідною для виконання завдань першою групою інформацією за відповідними напрямками діяльності.

На тактичному рівні управління ДПСУ (рис. 3) на першу групу рекомендується покласти завдання щодо оцінювання параметрів загроз НБУ в прикордонній сфері, властивих цьому рівню управління, системи протидії протиправної діяльності при організації ОДК на період на тактичному рівні управління, а також у випадку отримання інформації про підвищення рівня загрози НБУ в прикордонній сфері і виявленні ознак невідповідності параметрів системи

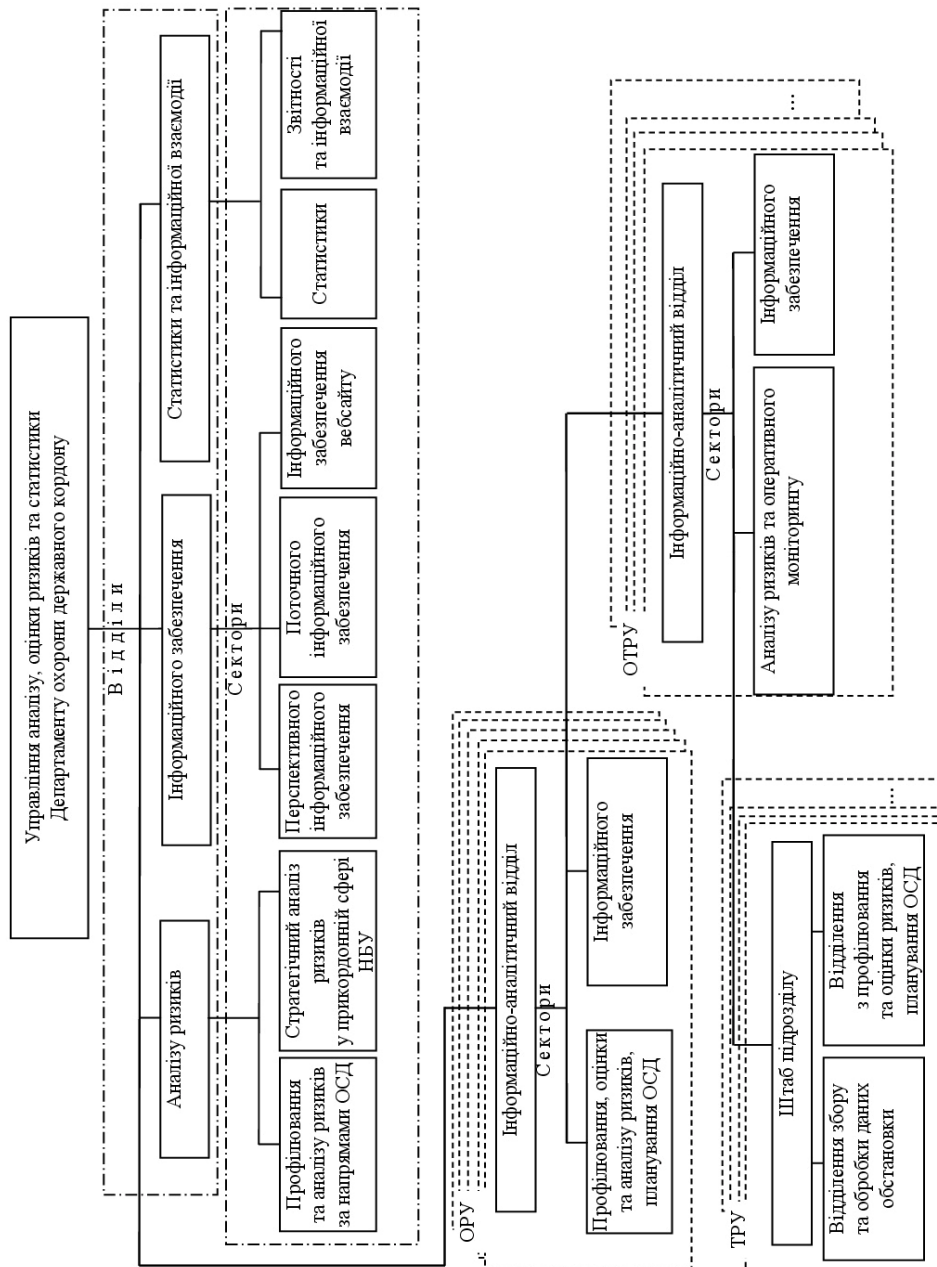
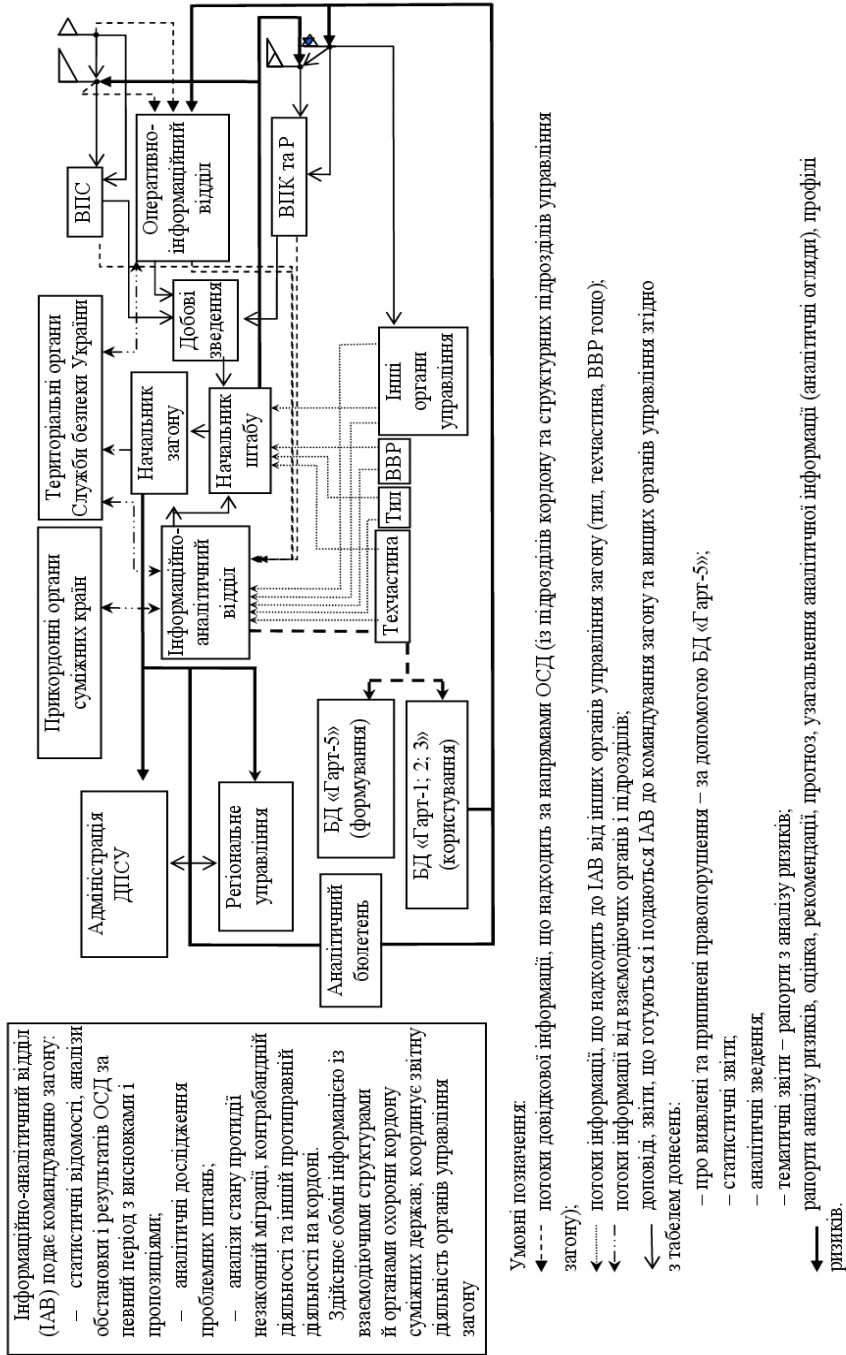
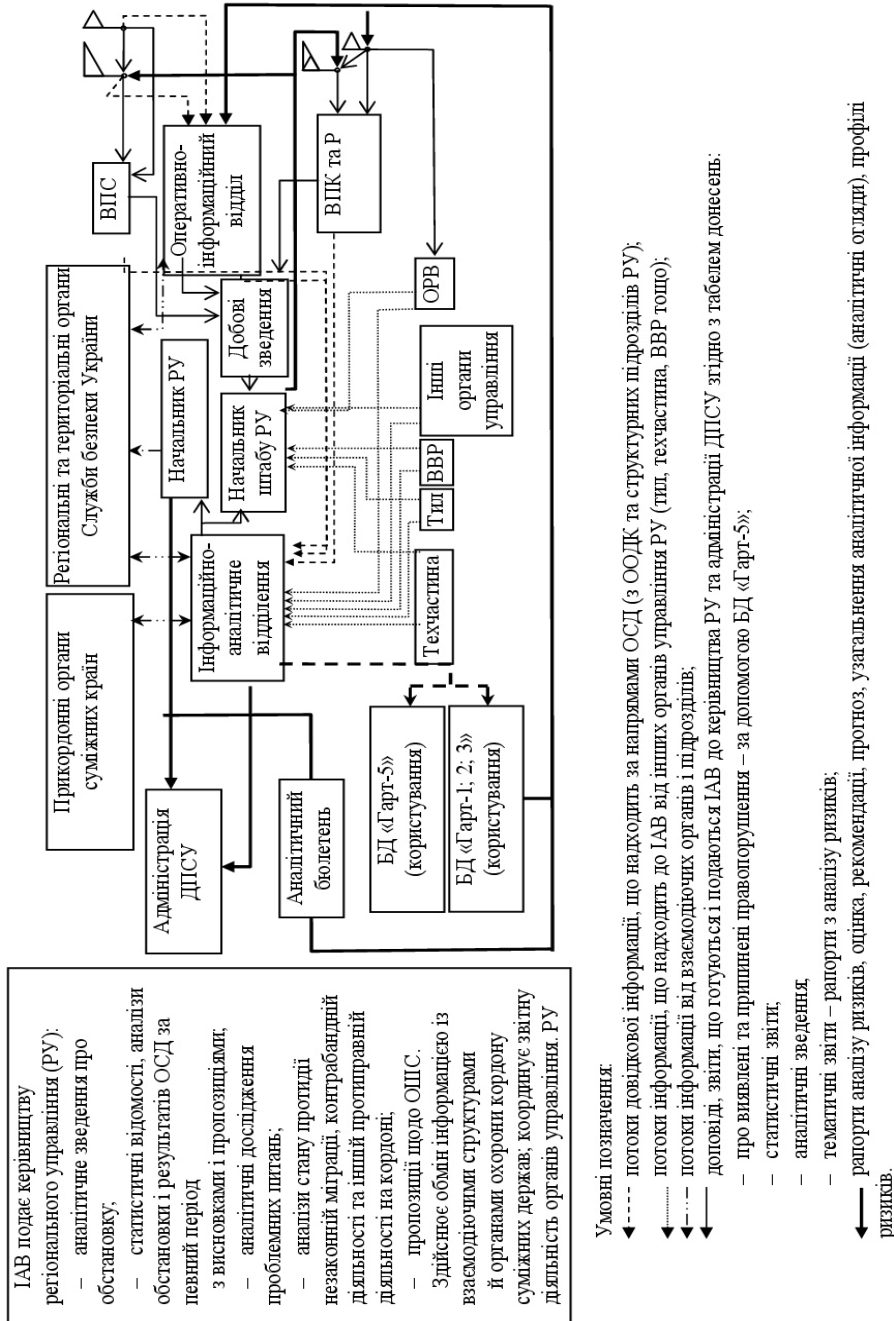

Рис. 1. Структурна схема вертикалі інформаційно-аналітичних підрозділів ДІСУ

Рис. 2. Принципова інформаційна модель управління ризиками у сфері охорони державного кордону України (оперативно-тактичний рівень управління)

Рис. 3. Принципова інформативна модель управління ризиками у сфері охорони державного кордону України (оперативний рівень управління)

протидії протиправної діяльності на ділянці відповідальності підрозділу. У результаті стає можливим своєчасне виявлення можливих змін в обстановці на ділянці відповідальності відділу прикордонної служби, проведення контрольних дій щодо виявлення результатів здійснення ОСД, надання необхідної інформації штабу підрозділу і вищих рівнів управління для формування (реформування) ОШС. На другу групу доцільно покласти завдання щодо забезпечення необхідною для виконання завдань першою групою інформацією за відповідними напрямками діяльності.

Висновки. Можна констатувати, що на сьогодні існує чимало дискусійних питань щодо шляхів удосконалення ОШС прикордонного підрозділу. Проте не викликає сумніву, що зазначену структуру необхідно реформувати, тобто оптимізувати. Процеси формування ОШС необхідно проводити, враховуючи сучасні соціальні, політичні та економічні вимоги, потенціал персоналу, якість його професійної підготовки. Проте, перш за все, необхідно виконувати згадані вище завдання, спираючись на нормативно-правову базу прикордонного відомства.

У перспективі можна дослідити сучасні механізми формування ОШС прикордонного підрозділу, адаптацію зарубіжного досвіду функціонування прикордонного відомства у розвинених країнах світу.

Список бібліографічних посилань

1. Кабачинський М. І. На варті рубежів Батьківщини: прикордонні війська України в 1991 – 2003 роках: монографія. Хмельницький: НАДПСУ, 2006. 564 с.
2. Мельников О. Г. Державне управління у сфері прикордонної безпеки в умовах європейської інтеграції України: дис. ... канд. наук з держ. упр.: 25.00.01. Київ, 2010. 223 с.
3. Плахотний М. П. Взаємодія Державної прикордонної служби України з іншими структурами та органами сектору безпеки і оборони в сфері забезпечення прикордонної безпеки. *Інвестиції: практика та досвід*. 2014. № 19. С. 119 – 122.
4. Про затвердження Інструкції про порядок оцінки інформації за методом 4×4: наказ Адміністрації ДПСУ від 19 січ. 2008 р. № 44. Київ: АДПСУ, 2008.
5. Про затвердження інформативної моделі, алгоритму та календарного плану аналізу ризиків на 2007 рік: наказ Південного регіонального управління ДПСУ від 16 лип. 2007 р. № 290. Одеса: Півден. РУ ДПСУ, 2007.
6. Про запровадження системи управління ризиками та системи кримінального аналізу в Державній прикордонній службі України: наказ Адміністрації ДПСУ від 21 лют. 2007 р. № 130. Київ: АДПСУ, 2007.
7. Проект інструкції з аналізу ризиків у Державній прикордонній службі України: проект наказу Адміністрації ДПСУ від 15 верес. 2009 р. 13 с.
8. Пропозиції щодо запровадження системи управління ризиками та системи кримінального аналізу в Державній прикордонній службі України: наказ Адміністрації ДПСУ від 25 жовт. 2006 р. № 873. Київ: АДПСУ, 2006.
9. Пропозиції щодо удосконалення інформаційного забезпечення ДПСУ: доповідь генерал-майора Фесенка С. І. URL : <http://www.pvu.gov.ua>.
10. Процик В. М. Нормативно-правове забезпечення функціонування та оперативної службової діяльності Прикордонних військ України в 1991 – 2003 роках: історико-правове дослідження: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01. Львів, 2011. 215 с.
11. Цимбалістий Т. О. Конституційно правовий статус державного кордону України: дис. ... канд. юрид. наук. Хмельницький, 1998. 213 с.

List of references

1. Kabachynskiy M. I. Na varti rubezhiv Batkivshchyny: prykordonni viiska Ukrainy v 1991 – 2003 rokakh: monohrafiia. Khmelnytskyi: NADPSU, 2006. 564 p. [in Ukrainian].
2. Melnykov O. H. Derzhavne upravlinnia u sferi prykordonnoi bezpeky v umovakh yevropeiskoi intehratsii Ukrainy: dys. ... kand. nauk z derzh. upr.: 25.00.01. Kyiv, 2010. 223 p. [in Ukrainian].
3. Plakhotnyi M. P. Vzaiemodiia Derzhavnoi prykordonnoi sluzhby Ukrainy z inshymy

Державне управління та місцеве самоврядування, 2020, вип. 2(45)

Civil Service

---

strukturamy ta orhanamy sektoru bezpeky i oborony v sferi zabezpechennia prykordonnoi bezpeky. *Investytsii: praktyka ta dosvid*. 2014. № 19. P. 119 – 122 [in Ukrainian].

4. Pro zatverdzhennia Instruksii pro poriadok otsinky informatsii za metodom 4×4: nakaz Administratsii DPSU vid 19 sich. 2008 r. № 44. Kyiv: ADPSU, 2008 [in Ukrainian].

5. Pro zatverdzhennia informatyvnoi modeli, alhorytmu ta kalendarnoho planu analizu ryzykiv na 2007 rik: nakaz Pivdennoho rehionalnoho upravlinnia DPSU vid 16 lyp. 2007 r. № 290. Odesa: Pivden. RU DPSU, 2007 [in Ukrainian].

6. Pro zaprovadzhennia systemy upravlinnia ryzykamy ta systemy kryminalnoho analizu v Derzhavni prykordonni sluzhbi Ukrainy: nakaz Administratsii DPSU vid 21 liut. 2007 r. № 130. Kyiv: ADPSU, 2007 [in Ukrainian].

7. Proekt instruksii z analizu ryzykiv u Derzhavni prykordonni sluzhbi Ukrainy: proekt nakazu Administratsii DPSU vid 15 veres. 2009 r. 13 p. [in Ukrainian].

8. Propozytsii shchodo zaprovadzhennia systemy upravlinnia ryzykamy ta systemy kryminalnoho analizu v Derzhavni prykordonni sluzhbi Ukrainy: nakaz Administratsii DPSU vid 25 zhovt. 2006 r. № 873. Kyiv: ADPSU, 2006 [in Ukrainian].

9. Propozytsii shchodo udoskonalennia informatsiinoho zabezpechennia DPSU: dopovid heneral-maiora Fesenska S. I. URL : <http://www.pvu.gov.ua> [in Ukrainian].

10. Protsyk V. M. Normatyvno-pravove zabezpechennia funktsionuvannia ta operatyvno-sluzhbovoi diialnosti Prykordonnykh viisk Ukrainy v 1991 – 2003 rokakh: istoryko-pravove doslidzhennia: dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.01. Lviv, 2011. 215 p. [in Ukrainian].

11. Tsybalysty T. O. Konstytutsiino pravovy status derzhavnoho kordonu Ukrainy: dys. ... kand. yuryd. nauk. Khmelnytskyi, 1998. 213 p. [in Ukrainian].

KYRYLENKO Volodymyr

Doctor of Military Sciences, Chief Researcher Assistant,
National Academy of State Guard Border Service of Ukraine

MEIKO Oleksandr

PhD in Military Sciences, Head of the Dog Training
Center of State Guard Border Service of Ukraine

FORMATION OF THE STRUCTURE OF THE SYSTEM OF INFORMATION AND ANALYTICAL SUPPORT OF THE STATE BORDER PROTECTION PROCESSES

The article deals with the actual problem of ensuring the activity of the border unit. The author formulated and substantiated the recommendations on the formation of the structure of the system of information and analytical support of the state border protection processes. The main part of the scientific article presents information on the content, nature and importance of the organizational and staff structure of the border unit: it is a set of rules and rules that shape human resources in accordance with the strategy of the border service measures are planned and agreed in advance, and focuses primarily on the powers and management style of its managers); The organizational and staffing structure of the border unit is a system of wishes, rules and restrictions in the relationship between the border service representatives and the service itself.

Its main characteristics are defined: the clarity of division of labour into relevant positions (head of the unit, his deputy, etc.); presence of grouped posts (department or department); hierarchy of the system of positions (leading employee, employee, etc.); competences according to positions in the structure; the ordering of the connections between the posts according to the amount of job responsibilities. The content of the main regulatory and legal aspects of the formation of the organizational and staff structure of the border unit, orders for the functioning of the border service and so on is analysed. Prospects of further scientific researches in the context of this issue are presented: mechanisms of formation of organizational-staff structure of the border unit, introduction of foreign experience of functioning of the border agency (police, service) in the developed countries of the world are updated.

Key words: state border protection, border unit, border service.

Надійшла до редакції 24.04.20

Public Administration and Local Government, 2020, issue 2(45)